

TARTU LINNAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Tartu

09.04.2014 nr LVK-M-0020

**Volituste andmine põhikooli- ja
gümnaasiumiseaduse rakendamiseks**

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2 alusel, arvestades põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 13, § 24 lõiget 7, § 38 lõiget 1, § 63 lõiget 2 ja lõike 3 punkti 4, § 71 lõike 2 punkti 4, § 71 lõikeid 5 ja 6 ning haridus- ja teadusministri 23. detsembri 2010. a määruse nr 76 „Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord” § 2 lõiget 3 ja § 7 lõiget 2.

§ 1. Volituse andmine Tartu Linnavalitsusele

Tartu Linnavalitsust volitatakse kehtestama munitsipaalpõhikooli ja -gümnaasiumi direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korda.

§ 2. Volituse andmine Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna juhatajale

Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna juhatajat volitatakse:

- 1) rakendama meetmeid koolikohustuse täitmise tagamiseks;
- 2) kehtestama kooli direktori ettepanekul ning hoolekogu ja õpilasesinduse nõusolekul haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegadest erinevaid koolivaheaegu;
- 3) andma nõusolekut koolis põhiharidust omandavatele õpilastele pikapäevarühmade moodustamiseks;
- 4) esitama haridus- ja teadusministrile koolile koolitusloa saamise taotlus ja kinnitus kvalifikatsiooninõuetele vastavate direktori, õppealajuhataja ja õpetajate olemasolu kohta;
- 5) kooskõlastama kooli direktori poolt esitatud kooli palgakorralduse põhimõtted;
- 6) kuulutama välja kooli direktori vaba ametikoha täitmiseks avalik konkurs;
- 7) nimetama kooli direktori taotluse alusel hariduslike erivajadustega õpilaste klassi õpilaste vastuvõtmiseks moodustatavasse vastuvõtukomisjoni kooli pidaja esindaja.

§ 3. Määruste kehtetuks tunnistamine

Tunnistatakse kehtetuks:

- 1) Tartu Linnavolikogu [16. detsembri 2010. a määrus nr 29](#) „Volituste andmine põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse rakendamiseks”;
- 2) Tartu Linnavolikogu [13. oktoobri 2011. a määrus nr 46](#) „Volituse andmine munitsipaalgümnaasiumis koolivaheaegade kehtestamiseks”;
- 3) Tartu Linnavolikogu [13. oktoobri 2011. a määrus nr 47](#) „Volituse andmine munitsipaalüldhariduskooli vastuvõtukomisjoni kooli pidaja esindaja nimetamiseks”.

Esimees

Esitab:

linnaalitsus , 8.04.2014 istungi protokoll nr 19

Ettekandja:

Tiia Teppan

Õiend

Tartu Linnavolikogu Määruse "Volituste andmine põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse rakendamiseks" juurde

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (PGS) on mitmeid regulatsioone, kus on antud kooli pidajale mõni volitus või ülesanne või kohustus.

Kui volitusnorm on antud kooli pidajale, peaks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2 alusel otsuseid tegema linnavolikogu. Asutuste tegevuses ettetulevate olukordade tõhusaks ja kiireks lahendamiseks on vajalik mõnel juhul volitusnorm anda linnavalitsusele või haridusosakonna juhatajale. Kuna mõned volitusnormid on lahendatud eraldi õigusaktidega, siis antakse käesoleva määruse vastuvõtmisel volitusnormid ainult teatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses reguleeritud juhtudel.

2010. aastal andis linnavolikogu PGSi täitmiseks vajalikud volitused linnavalitsusele, haridusosakonna juhatajale ei antud volitust. Täna on aga mõistlik muuta toonast lähenemist, sest linnavalitsuse ja selle struktuuriüksuse (haridusosakonna) vahel on tekkinud erinevate ülesannete täitmisel selge tööjaotus. 2010. aastal oli PGS uus ja ei olnud veel selge, kuidas on mõistlik erinevaid olukordi lahendada.

Tänaseks on selge, et linnavalitsus kehtestab küll asutuse juhtide konkursside läbiviimise korra, kuid haridusosakonna juhataja ülesandeks peaks jääma konkursside väljakuulutamine. Koolitusloa taotlemine ei ole kunagi eeldanud õigus- või haldusakti andmist, haridusosakond on haridus- ja teadusministeeriumile (HTM) vastava taotluse lihtsalt esitanud. Kooli pidaja esindaja nimetamine vastuvõtukomisjoni ja koolikohustuse täitmise tagamiseks meetmete rakendamine tuleks anda haridusosakonna ülesandeks, kuna koolide tegevuse igapäevane korraldamine jääb haridusosakonna haldusalasse ja peaks seega olema haridusosakonna ülesanne.

Pikapäevarühma moodustamiseks ei ole ette nähtud nõusoleku andmise menetlust. Kool on saanud nõusoleku seeläbi, et talle on selleks tegevuseks raha eraldatud. Ka tulevikus on meil plaanis anda nõusolek finantseerimise kaudu.

Eraldi väljatoomist aga vajaksid koolivaheaegade kehtestamine ja palgakorralduse põhimõtete kooskõlastamise.

HTMi kehtestatud koolivaheaegadest erinevaid koolivaheaegu on seni kehtestanud linnavalitsus. Kuna aga tegemist on koolide igapäevase tegevuse korraldamisega, siis võiks see küsimus olla haridusosakonna pädevuses.

Palgakorralduse põhimõtete kooskõlastamiskohustus lisandus PGSi alates 01.09.2013. Seega on tegemist varasemalt reguleerimata küsimusega. Kuna palgakorralduse põhimõtted haakuvad eelarvestamise ja kooli igapäevaelu küsimustega, siis peaks nende kooskõlastamine jääma haridusosakonna ülesandeks.

Ülevaade põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse sätetest, mis annavad kooli pidajale teatud õiguse või kohustuse:

Säte	Koolipidaja ülesanne või kohustus PGSi	Selle täitmine või edasivolitamine
PGS § 7 lg 1	Põhikooli pidamisel tagab kooli pidaja põhikooli riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu,	Regulatsiooni arvestatakse jooksvalt asutuste tegevuse korraldamisel. Volitusnorm ei ole vajalik.

	turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu ning võimalused õpilase arengu toetamiseks.	
PGS § 7 ¹ lg 1	Gümnaasiumi pidamisel tagab kooli pidaja gümnaasiumi riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu, võimalused õpilase arengu toetamiseks ning kooli võimekuse pakkuda lisaks kohustuslikele õppeainetele ka valikõppeaineid gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud nõuete kohaselt.	Regulatsiooni arvestatakse jooksvalt asutuste tegevuse korraldamisel. Volitusnorm ei ole vajalik.
PGS § 13	Koolikohustuse täitmise tagamiseks toetab koolikohustusliku isiku elukohajärgne vald või linn vastavalt vajadustele ja võimalustele koolikohustuslikku isikut, vanemat ja kooli, luues oma pädevuse piires tingimused koolikohustuse täitmiseks, sealhulgas: 1) korraldab koolikohustuslike isikutega tegelemist, koolikohustuse täitmata jätmise põhjuste väljaselgitamist ning meetmete rakendamist koolikohustust mittetäitvate isikute suhtes, määrates ametikoha või struktuuriüksuse, mille ülesannete hulka see kuulub; 2) korraldab võimaluse korral koolitusi vanematele, kelle lapsed ei täida koolikohustust, et toetada neid tingimuste loomisel koolikohustuse täitmiseks; 3) esitab alaealise mõjutusvahendite seaduse kohaselt alaealiste komisjonile taotluse alaealise õigusrikkumise asja arutamiseks.	Koolikohustuse täitmise tagamiseks tingimuste loomine on linna ülesanne, mida linn saab täita eelarve kaudu ehk vastavate rahaliste vahendite eraldamise kaudu. Samas on vastavas sättes loetletud ka üksiktegevused, mida tuleb teha. Neid tegevusi saab ellu viia haridusosakond koostöös sotsiaalabi osakonnaga. Seepärast antakse konkreetse tegevuste elluviimisel eestvedaja roll haridusosakonnale.
PGS § 16 lg 3	Munitsipaal- või riigikoolis võib õpetada rahvusvahelise õppekava alusel juhul, kui koolis õpetatakse samal põhikooli kooliastmel ka põhikooli riikliku õppekava alusel ja gümnaasiumis gümnaasiumi riikliku õppekava alusel. Rahvusvahelise õppekava rakendamist rahastab kooli pidaja. Kooli pidaja ning haridus- ja teadusminister sõlmivad õppe täiendavaks rahastamiseks riigieelarvest halduslepingu, milles määratakse täiendava rahastamise alused, õppekohtade arv ja õpilaste vastuvõtu alused.	Halduslepingu sõlmimiseks küsitakse luba linnavolikogult, kuna see on seotud rahaliste kohustustega ja tõenäoliselt ületab ühte eelarveaastat.
PGS § 24 lg 7	Kooli pidaja võib direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul kehtestada haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegadest erinevad koolivaheaegad, arvestusega et koolis on õppeaasta jooksul vähemalt neli koolivaheaega kogukestusega vähemalt 12 nädalat, kusjuures suvine koolivaheaeg kestab vähemalt kaheksa järjestikust nädalat.	Õiguse realiseerimiseks on vaja volitusnormi haridusosakonnale. Täiendavalt seab linnavolikogu nõude, et vastava ettepanekuga peab olema nõus ka õpilasesindus, kuna vastav otsus mõjutab õpilaste igapäevast elu (see on täiendav nõue võrreldes seadusega). Selliselt saab

		gümnaasiumi õpilasi kaasata neid puudutavate otsuste tegemisse.
PGS § 26 lg 2, 3	Lõige 2: Kooli pidaja võib kehtestada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirnormidest väiksema klassi täitumuse ülemise piirnormi. Lõige 3: Kooli pidaja võib erandjuhul direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul suurendada õpilaste arvu üle käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud piirnormi üheks õppeaastaks konkreetses klassis juhul, kui kõik tervisekaitse- ja ohutusnõuded on täidetud. Käesoleva seaduse § 51 lõikes 1 nimetatud klassides ja rühmades ei tohi õpilaste arvu suurendada üle käesolevas seaduses sätestatud piirnormi.	Klassitäitumuse ülemise piirnormi suurendamiseks ja vähendamiseks on linnavalitsusele volitus antud Tartu Linnavalikogu 19. detsembri 2013. a määruses nr 4 "Tartu linna munitsipaalpõhikooli ja -gümnaasiumi vastuvõtu tingimused ja kord"
PGS § 27 lg 5	Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri määrusega volitatud ulatuses kehtestab kooli pidaja või kooli pidaja volitusel direktor kooli vastuvõtu tingimused ja korra, sealhulgas teadmiste ja oskuste hindamise korra gümnaasiumi vastuvõtmisel. Kooli vastuvõtu tingimuste ja korra eelnõu valmistab ette kooli direktor ning see esitatakse enne kehtestamist hoolekogule arvamuse andmiseks.	Vastuvõtu tingimused ja kord ning volituse andmine on reguleeritud Tartu Linnavalikogu 19. detsembri 2013. a määruses nr 4 "Tartu linna munitsipaalpõhikooli ja -gümnaasiumi vastuvõtu tingimused ja kord". Vastuvõtu tingimuste kehtestamiseks on antud volitusnorm gümnaasiumi direktoritele ja ülelinnaliste põhikoolide direktoritele.
PGS § 37 lg 2	Õpilasele tagatakse koolis tasuta vähemalt eripedagoogi (sealhulgas logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi <i>tugispetsialistid</i>) teenus. Tugispetsialistide teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor.	Kooli pidaja kohustused täidab linnavalikogu eelarve kinnitamise kaudu.
PGS § 38 lg 1	Kooli direktor võib kooli pidaja nõusolekul moodustada koolis pikapäevarühmi põhiharidust omandavatele õpilastele. Pikapäevarühmas korraldatava õppekavavälise tegevusena pakutakse õpilasele järelevalvet ning pedagoogilist juhendamist ja suunamist õppest vaba aja sisustamisel, koduste õpiülesannete täitmisel, huvitegevuses ning huvide arendamisel. Hoolekogu ettepanekul on kool koostöös kooli pidajaga kohustatud korraldama pikapäevarühma moodustamise.	Nõusoleku andmiseks on vaja haridusosakonnal volitusnormi.
PGS § 39 lg 6	Kooli pidaja taotlusel ning kooli asukohajärgse maavanemaga kooskõlastatult määrab haridus- ja teadusminister maakonnas munitsipaal- või erakooli, mille juures olevas või mille juurde moodustatavas õpilaskodus luuakse riiklikult toetatavad kohad nende perede põhiharidust omandavatele lastele, kellel on raskusi toimetulekuga sotsiaalhoolekande seaduse tähenduses	Tartu linnal on ainus õpilaskodu Tartu Maarja Kooli juures, seda haldab MTÜ Tartu Maarja Tugikeskus ning riik toetab seda. Ülejäänud juhtudel tegeleb sotsiaalhoolekande seaduse täitmisega sotsiaalabi osakond.

	(edaspidi riiklikult toetatav õpilaskodu koht) ning riiklikult toetatavate õpilaskodu kohtade arvu nendes koolides.	
PGS § 42 lg 1	Kooli pidaja korraldab õpilaste toitlustamise koolis rahvatervise seaduse alusel sätestatud tervisekaitse-õuete kohaselt.	Linnavarade osakond otsib avaliku konkursi korras toitlustaja ja linn annab ruumide avaliku konkursi korras valitud toitlustajale kasutada. Tartu Mart Reiniku Koolis, Tartu Tamme Gümnaasiumis ja Tartu Maarja Koolis toitlustab õpilasi linn ise. Sätte täitmine on korraldatud jooksvalt, volitusnorm ei ole vajalik.
PGS § 43 lg 2	Kooli pidaja korraldab koolitervishoiuteenuse kättesaadavuse ning teeb järjepidevuse tagamiseks koolitervishoiuteenuse osutajaga koostööd, tagab ruumide ja mittemeditsiinilise sisseseade olemasolu koolis tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 25 lõike 2 alusel kehtestatud nõuete kohaselt ja katab sellega seotud kulud ning korraldab ja rahastab õpilase transporti tervishoiuteenuse osutamise asukohta juhul, kui selleks esineb vältimatu vajadus ning õpilase vanemal puudub selles olukorras võimalus transporti korraldada.	Koolitervishoiuteenuse kättesaadavust korraldab Haigekassa koostöös tervishoiuosakonnaga. Linn on andnud tervishoiuteenuse osutaja kasutusse ruumid koolihoonetes. Volitusnorm ei ole vajalik.
PGS § 44 lg 2	Õpilaste ja koolitöötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise ning käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud meetme rakendamise kord sätestatakse kooli kodukorras kooli pidaja nõusolekul.	Volitusnorm on antud asutuste põhimäärustes.
PGS § 44 lg 3	Õpilaste ja koolitöötajate vaimse ja füüsilise turvalisuse ja tervise kaitseks ning vaimse ja füüsilise vägivalla ennetamise abinõude rakendamiseks kooli kodukorras sätestatu kohaselt loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor.	Kooli pidaja loob võimalused eelarve kinnitamise kaudu.
PGS § 45 lg 2	Kooli pidaja loob võimalused ja direktor korraldab õpilaste ja koolitöötajate kaitse hädaolukorras.	Kooli pidaja loob võimalused eelarve kinnitamise kaudu.
PGS § 51 lg 2	Kooli põhimääruses sätestatakse, millised hariduslike erivajadustega õpilaste klassid ja rühmad selles koolis tegutsevad. Kooli pidaja nõusolekul võib direktor moodustada ka hariduslike erivajadustega õpilaste klasse ja rühmi, mida põhimääruses sätestatud ei ole.	Kuna kool teab kõige paremini, milliseid meetmeid on vaja õpilaste õpetamiseks kohaldada, siis ei ole taoline bürokraatliku nõusoleku andmine vajalik, sest linnavalitsus ei saaks nagunii keelduda, kui esineb vajadus. Seepärast on kooli põhimäärustes antud koolijuhtidele laialdane volitus ise (ilma igasuguse bürokraatliku menetluseta) otsustada õigusaktide alusel (üldjuhul nõustamiskomisjoni vastava otsuse

		olemasolul) vajalike klasside moodustamine. Kooli pidaja on loobunud nõusoleku küsimise vajadusest ja asunud seisukohale, et koolijuhile on põhimäärusega antud vastav nõusolek ette igaks tekkivaks juhuks.
PGS § 54 lg 1	Kooli pidaja otsusel võib põhikoolis pakkuda lisaõpet lihtsustatud riikliku õppekava järgi põhikooli lõpetanutele, mille eesmärk on pakkuda täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks või üleminekuks tööturule.	Volitusnorm on antud Tartu Kroonuaia Kooli ja Tartu Maarja Kooli põhimääruses.
PGS § 63 lg 2	Koolitusloa saamise taotluse esitab kooli pidaja haridus- ja teadusministrile vähemalt viis kuud enne õppeaasta algust.	Koolitusloa taotlemiseks vajab haridusosakond volitusnormi.
PGS § 63 lg 3 p 4	kooli pidaja kinnitus kvalifikatsiooninõuetele vastavate direktori, õppealajuhataja ja õpetajate olemasolu kohta;	Haridusosakonnal on vaja volitusnormi.
PGS § 66 lg 2	Riigikooli põhimääruse kehtestab haridus- ja teadusminister, munitsipaalkooli põhimäärus kehtestatakse pidaja kehtestatud korras. Põhimäärus ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.	Asutuse põhimäärus kinnitatakse lähtudes seadustest ja Tartu linna põhimäärusest, kus on sätestatud põhimääruse kehtestamise kord.
PGS § 67 lg 2	Arengukava ja selle muudatused valmistatakse ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukogu ning ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli. Arengukava kinnitab kooli pidaja või tema volitatud isik ja kooli direktor annab selle täitmisest aru kooli pidaja kehtestatud korras. Arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.	Asutuse arengukava kehtestatakse vastavalt Tartu Linnavolikogu 19. aprilli 2012. a määrusele nr 65 "Tartu linna arengudokumentide koostamise kord". Arengukava kehtestamiseks on volitusnorm antud Tartu Linnavalitsusele.
PGS § 71 lg 2 p 4	kehtestab kooli palgakorralduse põhimõtted, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õpetajatele ja hoolekogule ning kooskõlastamiseks kooli pidajale;	Taolise kooskõlastuse andmine on küsitav, sest asutuse juhi ja pidaja vaheline vastutusala piirid muutuvad ebaselgeks. Haridusosakonnal on vaja volitusnormi.
PGS § 71 lg 2 p 6, PGS § 74 lg 2	kinnitab kooli pidaja kehtestatud korras koolitöötajate koosseisu;	Haridusosakond on väljatöötamas uut koolide linnaelarvest finantseerimise korda. Koosseisude kinnitamise kohta nähakse regulatsioon ette finantseerimise korras.
PGS § 71 lg 5	Direktori vaba ametikoha täitmiseks kuulutab konkursi välja kooli pidaja.	Haridusosakonnal on vaja volitusnormi.
PGS § 71 lg 6	Direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra kehtestab kooli pidaja, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule.	Linnavalitsusel on vaja volitusnormi korra kehtestamiseks.

PGS § 73 lg 1	Hoolekogu on alaliselt tegutsev organ, kelle ülesanne on kooli õpilaste, õpetajate, kooli pidaja, õpilaste vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus õppe ja kasvatuse suunamisel, planeerimisel ja jälgimisel ning õppeks ja kasvatuseks paremate tingimuste loomine. Hoolekogu moodustatakse ja selle töökord kehtestatakse kooli pidaja kehtestatud korras.	Hoolekogu moodustamise ja tegutsemise korra kehtestab linnavolikogu. Hetke on see kehtestatud linnavolikogu 10. veebruari 2011. a määrusega nr 31.
PGS § 80 lg 1	Kooli korraldab ümber ja kooli tegevuse lõpetab kooli pidaja, kuulates enne ära hoolekogu ja õpilasesinduse arvamuse. Riigikooli ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine toimub Vabariigi Valitsuse seaduse alusel, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.	Asutuse ümberkorraldamine on reguleeritud Tartu linna põhimääruses. Asutuse ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamise otsustab linnavolikogu.
PGS § 80 lg 9	Kooli pidaja tagab tegevuse lõpetanud kooli õpilastele võimaluse jätkata õpinguid muus koolis.	Koolide põhimäärusega on see antud ülesandeks linnavalitsusele.
PGS § 82 lg 3	Munitsipaalkooli kulud katab kooli pidaja.	Täidab linnavolikogu eelarve kinnitamisega.
PGS § 82 lg 10	Munitsipaalkooli eelarve kava projekti kohta annab arvamuse munitsipaalkooli hoolekogu valla- või linnavalitsuse õigusaktidega kehtestatud korra kohaselt. Munitsipaalkooli eelarve kinnitab kooli pidaja valla- või linnavolikogu või valla- või linnavalitsuse õigusaktide kohaselt.	Linnaelarve kinnitatakse Tartu Linnavolikogu 11. oktoobri 2012. a määruse nr 74 "Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord" alusel. Eelarve eelnõule annab hoolekogu arvamuse lähtuvalt hoolekogu moodustamise ja tegutsemise korrast.